

دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

طرح درس

نام درس: کارآموزی در عرصه مادران و نوزادان ۲ (بخش مراقبت ویژه نوزادان)

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد کارآموزی ۱

پیشنیاز: بهداشت مادران و نوزادان ۱

فراگیران: دانشجویان کارشناسی مامایی

شرح کارآموزی:

در این دوره کارآموزی دانشجویان به مدت ۲ هفته ۵ روزه در بخش NICU ضمن آشنایی با ویژگیهای نوزادان در معرض خطر بالا، اصول مراقبت ویژه از نوزاد را طرح و اجرا خواهند نمود.

هدف کلی:

این درس به منظور رشد سطح دانش، بینش و مهارت دانشجویان در امر مراقبت از نوزادان در معرض خطر ارائه می گردد. امید است دانشجویان با تشخیص نیازها و تصمیم مناسب در انتخاب اولویتها و اجرای مراقبت مبتنی بر دانش روز، عامل مؤثری در ارتقاء سلامت نوزادان باشند.

اهداف رفتاری:

در پایان دوره کارآموزی از دانشجو انتظار می رود با کسب مهارت در حیطه های مختلف یادگیری (حیطه شناختی، عاطفی و عملی) بتواند:

حیطه شناختی:

۱- مقررات مربوط به **NCU** را منطبق بر استانداردها توضیح دهد.

۲- وسایل و تجهیزات مورد استفاده در **NCU** را نام ببرد.

۳- نوزادان در معرض خطر را شرح دهد.

۴- مشخصات نوزادان در معرض خطر را شرح دهد.

- ۵- بیماریهای شایع نوزادان را بطور کامل توضیح دهد.
- ۶- نوزاد را بر حسب صدک وزن طبقه بندی نماید.
- ۷- فاکتورهای مؤثر بر وزن گیری نوزاد را بداند.
- ۸- آزمایشات نوزاد را تفسیر نماید.
- ۹- روشها و اصول فتوترایی را بیان کند.
- ۱۰- اصول مایع درمانی در نوزاد را بیان کند.
- ۱۱- روشهای اکسیژن تراپی را توضیح دهد.
- ۱۲- روشهای کنترل و پیشگیری از عفونت را نام ببرد.
- ۱۳- روشهای کنترل درد نوزادان را نام ببرد.
- ۱۴- نکات ایمنی را جهت محافظت نوزاد از صدمات بیان کند.
- ۱۵- داروهای مورد استفاده در **NCU** را شرح دهد.
- ۱۶- اصول **KMC** را توضیح دهد.
- ۱۷- نوزاد را مورد ارزیابی قرار داده و با استفاده از بررسی تاریخچه و انجام معاینات فیزیکی و نتایج آزمایشات، مشکلات نوزاد را تشخیص داده و لیست نماید.
- ۱۸- روند بیماری و نتایج اقدامات درمانی و مراقبتی انجام شده را ارزشیابی نماید.
- ۱۹- نیازهای آموزشی والدین را تعیین نماید.
- ۲۰- طرح ترخیص نوزاد را تدوین نماید.
- ۲۱- نکات مورد نیاز را به والدین آموزش دهد.

حیطه عملی:

- در این حیطه مهارتها به سه گروه تقسیم می شوند:
- الف- مهارتهایی که فقط دانشجو آن را مشاهده می کند.
 - ب- مهارتهایی که دانشجو علاوه بر مشاهده قادر باشد تحت نظر مربی آنها را انجام دهد.
 - ج- مهارتهایی که دانشجو بطور مستقل انجام دهد.

از دانشجو انتظار می رود در حیطه مهارتهای عملی بتواند:

- ۱- نوزاد را بطور بالینی تحویل گرفته و گزارش کتبی و شفاهی در مورد اقدامات انجام گرفته در نوبت کاری قبلی را دریافت نماید. (ج)

- ۲- مشخصات فردی، رژیم غذایی، سرم، داروهای مصرفی و برنامه مراقبتی نوزاد تحت مراقبت را کاملاً بدانند. (ج)
- ۳- موارد مربوط به پیشگیری و کنترل عفونت در بخش را انجام دهد. (ج)
- ۴- ایمنی نوزاد را حفظ نموده و از وقوع حوادث پیشگیری نماید. (ج)
- ۵- مشخصات نوزاد (ترم، پره ترم، پست ترم) را با استفاده از معیارهای سن حاملگی تعیین کند. (ج)
- ۶- سن حاملگی را با استفاده از جدول بالارد تعیین نماید. (ب)
- ۷- قد، وزن و دور سر نوزاد اندازه گیری و روی منحنی رشد رسم نماید. (ج)
- ۸- رفلکسهای مهم نوزاد را بطور بالینی امتحان نماید. (ج)
- ۹- ناهنجاریهای مادرزادی را مورد توجه قرار دهد و به والدین توضیحات لازم را در زمینه پیشگیری و مراقبت بدهد. (ج)
- ۱۰- صدمات هنگام تولد را مورد توجه قرار داده و مراقبتهای لازم را اجرا کند. (ج)
- ۱۱- مراقبتهای مربوط به پرستاری از نوزاد در انکوباتور را انجام دهد. (ج)
- ۱۲- نوزاد را بطور دقیق وزن نماید. (ج)
- ۱۳- علائم حیاتی نوزاد را کنترل نماید. (ج)
- ۱۴- با استفاده از گلوکومتر، قند خون نوزاد را تعیین، ثبت و گزارش نماید. (ج)
- ۱۵- گزارش پرستاری را بر اساس فرایند پرستاری و رعایت اصول صحیح در پرونده ثبت نماید. (ج)
- ۱۶- تکنیک گذاشتن سوند معده جهت گاوآژ و لاواژ را بطور صحیح انجام دهد. (ج)
- ۱۷- تغذیه کامل ویریدی را بر طبق دستو پزشک انجام دهد. (ج)
- ۱۸- تکنیک صحیح شیردهی را از طریق گاوآژ، سرنگ و پستان به مادر آموزش دهد. (ج)
- ۱۹- اکسیژن تراپی نوزاد را با روشهای مختلف بطور صحیح انجام دهد. (ج)
- ۲۰- روشهای کنترل درد را متناسب با موقعیت نوزاد استفاده نماید. (ج)
- ۲۱- کنترل جذب و دفع مایعات را انجام داده و ثبت نماید. (ج)
- ۲۲- حداقل یکبار **KMC** را اجرا نماید. (ج)
- ۲۳- احیاء نوزاد را در **skill lab** انجام دهد. (ب)
- ۲۴- مراقبتهای مربوط به پرستاری از نوزاد مبتلا ایکتر تحت فتوتراپی را انجام دهد. (ج)
- ۲۵- ضمن آشنایی با روش تعویض خون در درمان ایکتر، مراقبتهای پرستاری مربوطه را اجرا نماید. (ج)
- ۲۶- ضمن آشنایی با لوله گذاری داخل نای، مراقبتهای پرستاری مربوطه را اجرا نماید. (الف)
- ۲۷- ضمن آشنایی با روش پونکسیون مایع نخاع، مراقبتهای پرستاری مربوطه را اجرا نماید. (ج)
- ۲۸- ضمن آشنایی با کاتتریزاسیون بند ناف، مراقبتهای پرستاری مربوطه را اجرا نماید. (ج)
- ۲۹- ضمن آشنایی با دستگاههای تهویه مکانیکی، مراقبتهای پرستاری مربوطه را اجرا نماید. (الف)

- ۳۰- ضمن آشنایی با **chest tube** مراقبتهای پرستاری مربوطه را اجرا نماید. (الف)
- ۳۱- پروسیجر ساکشن کردن را جهت نوزاد به شیوه صحیح انجام دهد. (ج)
- ۳۲- به حفظ گرمای بدن نوزاد اهمیت بدهد. (ج)
- ۳۳- از ایجاد آپنه در نوزاد نارس جلوگیری نماید. (ج)
- ۳۴- وقوع آپنه در نوزاد را تشخیص دهد. (ج)
- ۳۵- اقدامات اولیه را برای درمان آپنه نوزادی انجام دهد. (ب)
- ۳۶- علائم تنفسی را در نوزاد تشخیص داده و اقدامات پرستاری لازم را انجام دهد. (ب)
- ۳۷- دستورات پزشک را بطور صحیح وارد کاردکس نماید. (ج)
- ۳۸- جواب آزمایشات نوزاد را به موقع پیگیری نماید. (ج)
- ۳۹- با استفاده از پالس اکسیمتری، میزان **spo₂** را اندازه گیری و ثبت نماید. (ج)
- ۴۰- دوز صحیح داروها را محاسبه و آماده نماید. (ج)
- ۴۱- سرم را آماده نموده، تعداد قطرات را محاسبه و تزریق نماید. (ج)
- ۴۲- داروهای وریدی، عضلانی، موضعی و خوراکی را بطور صحیح اجرا نماید. (ج)
- ۴۳- برای دریافت سرم و داروهای وریدی، **lv line** نوزاد را برقرار نماید. (ب)
- ۴۴- از راه وریدی محافظت نماید. (ج)
- ۴۵- نمونه های مورد نیاز جهت آزمایشات (خون، ادرار و...) را تهیه نماید. (ج)
- ۴۶- طرز کار با انکوباتور، دستگاههای فتوتراپ، مونیتورینگ قلبی تنفسی، پمپ های انفوزیون، پالس اکسیمتری، ساکشن، **CPAP**، و ونتیلاتور را نشان دهد. (ج)
- ۴۷- از نوزاد مشاهده دقیق داشته و موارد غیر طبیعی را سریعاً گزارش نماید. (ج)
- ۴۸- در انتهای نوبت کاری، نوزاد تحت مراقبت را به پرستار مربوطه تحویل نماید. (ج)
- ۴۹- در مورد غربالگری نوزاد از نظر بینایی و شنوایی به مادر آموزش لازم را ارائه نماید. (ج)

حیطه عاطفی:

- ۱- دانشجو، انضباط در بخش را رعایت نماید.
- ۲- دانشجو با پرسنل بخش ارتباط صحیح و موثر برقرار کند.
- ۳- دانشجو با برقراری ارتباط صحیح و موثر با والدین به نگرانی و اضطراب و هیجان آنان توجه نشان دهد.
- ۴- دانشجو با کسب مهارتهای ارتباطی از انجام مراقبت از نوزاد لذت ببرد.

- ۵-دانشجو برای ارتقاء سطح سلامت نوزادان و پیشگیری از مرگ و میر و معلولیت از طریق بررسی دقیق و تشخیص مشکلات مادر و نوزاد احساس مسئولیت کند.
- ۶-دانشجو در امر مراقبت از نوزاد و مادر پیشقدم شود.

شرح وظایف دانشجویان:

حضور و ترک به موقع بخش

نداشتن غیبت

استفاده از یونیفرم

الصاق کارت شناسایی

رعایت موازین شرعی و عدم استفاده از زیورآلات و آرایش

ارائه بموقع کنفرانس بالینی و معرفی بیمار

شرکت در بحث های گروهی

ارائه جزوه آموزشی به والدین

نحوه ارزشیابی دانشجو در پایان دوره:

- ارزشیابی پیشرفت مهارتهای بالینی بر اساس فرم ارزشیابی (**Log Book**) ۷نمره
- ارزشیابی عمومی (رعایت اخلاق و مقررات و...) ۲نمره
- گزارش بالینی بر اساس فرایند پرستاری (**Case Report**) ۲نمره
- کنفرانس بالینی ۲نمره
- امتحان بالینی کتبی (**Post Test**) ۲نمره
- آموزش به مادر ۲نمره
- ارائه کار گروهی ۱نمره
- شرکت در بحث های گروهی ۱نمره
- برقراری ارتباط با اعضاء تیم سلامت، مادر و نوزاد ۱نمره